

О.В. Мацібура. Штучні квіти. Дизайн-проект для учнів 6 класу. – Фастів: Фастівський ліцей-інтернат, 2013.

Рецензент: Божко І.Г., заступник директора з науково-дослідницької роботи Фастівського ліцею-інтернату

Редактори: Кузнецова В.В., Марчук В.А.

Укладачі: Мацібура О.В., Божко І.Г.

У посібнику представлено дизайн-проект з трудового навчання для учнів 6 класу. Проект розрахований на учнів, які вже мають навички виготовлення виробів ручної роботи, поняття про основи художніх уявлень та художні знання і вміння. Матеріали посібника можуть бути використані на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання, в позакласній та позаурочній роботі, для самостійного опрацювання.

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Департамент освіти і науки Київської облдержадміністрації
Фастівський ліцей-інтернат

ШТУЧНІ КВІТИ

Дизайн-проект

для учнів 6 класу

підготувала
вчитель образотворчого мистецтва
і трудового навчання першої категорії
Мацібура Олена Вікторівна

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Квіти – натхнення людини, краса Землі. Краса рідної природи, квіти, рослини, колір та форма допомагають у створенні штучних квітів. Червоні маки, ромашки, мальви, хризантеми прикрашають будинок, одяг, зачіску, створюють певний настрій. Одяг, оздоблений квітами, різними елементами свідчать про майстерність та притаманність естетичного смаку людини.

Ми довго міркували над вибором виробу і вирішили, що це будуть штучні квіти з тканини, різні за формою та кольором. Для виконання проекту було складено план роботи.

План роботи з виконання проекту

1. Обрати тему проекту.
2. Вивчити літературу з обраної теми
3. Знайти історичний матеріал про прикраси з штучних квітів.

4. Розглянути варіанти виконання практичної частини проекту.

5. Розробити власний ескіз виробу.

6. Виготовити виріб.

7. Оформити та виконати опис проектної діяльності.

8. Захистити проект.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. З історії виготовлення штучних квітів

З давніх часів існує у людини бажання милуватися квітами. Люди навчилися виготовляти штучні квіти у давнину. У Греції та Китаї квіти виготовляли з бронзи та золота. В XVI столітті в Європі квітами прикрашали інтер'єри, костюми, сукні, зачіски.

Квіти просочувались пахощами і коштували недешево. В 1655 році населення домініканців почало застосовувати желатин у виготовленні пелюсток для квітів. В XVI столітті французький король Генріх IV увів посаду придворного майстра з виготовлення квітів з пір'я птахів. Майстри робили квіткові гірлянди для оздоблення парадних залів, використовували квіти з плісированого

шовку, та китайські квіти з найтонших стрічок. В XVIII столітті в моду ввійшли штучні квіти посипані срібною пудрою та золотом, вставками з дорогоцінних каменів – смарагдів, сапфірів, перлів. У 1738 році у Парижі талановитий майстер винайшов інструменти які застосовуються в квітковому ремеслі а також нову технологію фарбування. В XIX столітті у Франції наукою було створення нових фарб які не відрізнялися від натуральних кольорів квіток: волошки, незабудки, маргаритки та інші. Квітами прикрашали накидки, спідниці, капелюшки, костюми.

В 1960 роках квіти втратили популярність. В наш час штучними квітами прикрашають вітрини магазинів, театральні сцени, свята, офіси, оформлюють зали для концертів.

2. Характеристика моделей-аналогів

Переглянувши літературу, каталоги, різні інтернет-ресурси з виготовлення штучних квітів, зупинившись я обрала модель 4 (фото 4).

Модель 1 (фото 1). «Хризантема»

Штучна квітка-брошка бірюзового кольору з синтетичного матеріалу.

Модель 2 (фото 2). «Троянда»

Штучна квітка-брошка жовто-помаранчевого кольору з синтетичного шовку.

Модель 3 (фото 3). «Троянди»

Штучні квіти-брошки зі шкіри білого кольору.

Модель 4. (фото 4).

Штучна квітка-брошка з синтетичного матеріалу.

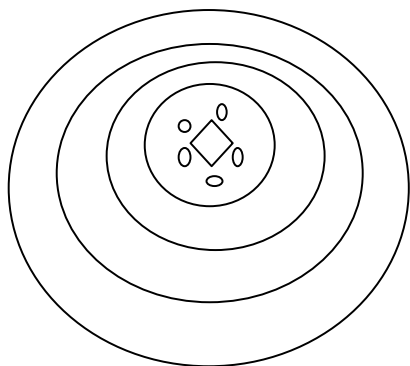

Висновок: модель 4 відповідає всім вимогам. У цієї моделі естетичний і оригінальний вигляд. Для її виготовлення не потрібно багато часу та спеціальної підготовки. Також не потрібні додаткові інструменти-бульки. Для прикрашання виробу можна використати бісер, стеклярус, які дуже популярні серед молоді.

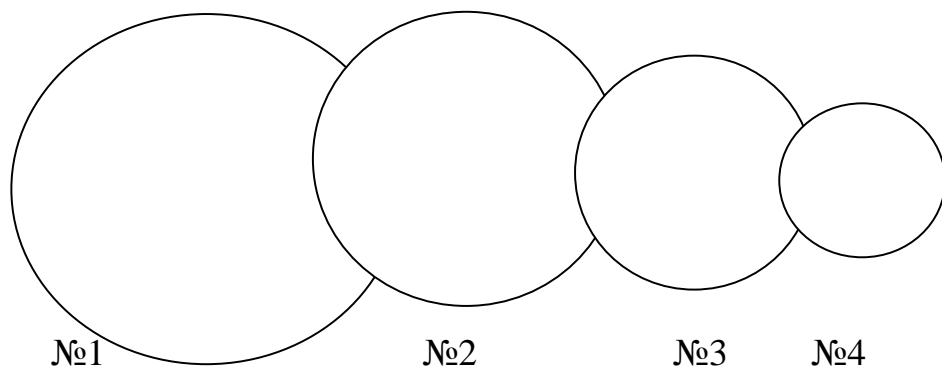
3. Конструювання виробу.

Ескіз, лекала та опис виробу.

Ескізний малюнок квіти показано на малюнку 1, а лекала її пелюсток подано на малюнку 2.

Мал. 1. Ескізний малюнок квітки

Мал. 2. Лекала пелюсток квітки

Було вирішено виготовити штучну квітку із синтетичного матеріалу, розмір якої у готовому вигляді буде 8,5 см. Оздоблення буде виконано бісером, стеклярусом. Застібка буде – шпилька.

4. Добір матеріалів, інструментів та обладнання.

Для квітки використовують тканину з хімічних або синтетичних волокон, тому що вона має гарний зовнішній вигляд, високу міцність, низьку зминальність, під час зшивання деталей країв кола створюється красивий хвилястий край (після технологічного процесу з'єднання двох деталей за схемою: виготовлення пелюстки квітки).

Для виготовлення штучної квітки потрібні такі **матеріали, інструменти та обладнання:**

- Праска;
- Тканина;
- Ножиці;
- Голки: швейні, ручні та для бісеру;
- Олівець;
- Гумка;
- Наперсток;
- Крейда або мило;
- Нитки швейні;
- Бісер, стеклярус;
- Застібка (спеціальна або шпилька).

5. Технологічна послідовність виготовлення виробу.

1. Розкроювання деталей – пелюсток (4 пелюстки попарно, 8 овалів за розмірами та даним діаметром)
2. Обробка деталей – пелюсток.
3. З'єднання пелюсток, утворення форми за допомогою зшивання двох деталей в одну. Після зшивання пелюсток, утворити форму методом « виворіт на лицеву сторону».
4. Виготовлення та оздоблення серединки квітки бісером, стеклярусом.
5. Закріплення шпильки на зворотному боці квітки.

Виріб виготовляється за технологічною картою.

**Технологічна карта.
Виготовлення штучної квітки**

№ з/п	Послідовність операції	Інструменти, обладнання, матеріали
1.	Підготувати тканину до роботи	Праска
2.	Підготувати лекала	Олівець, ножиці
3.	Накласти лекала на тканину	Стіл
4.	Обвести лекала крейдою	Крейда, мило
5.	Вирізати пелюстки з тканини (кількість – 4 шт; попарно 8 овалів)	Ножиці
6.	Зшити, з'єднавши два кола в одну пелюстку.	Нитки, голка

7.	Виготовити серединку для кола	Голка, нитки, ножиці, наперсток. Бісер
8.	Скласти квітку: починати з найбільшої пелюстки-закінчити найменшою	Голка, нитки, ножиці
9.	Перевірити якість квітки	
10.	Обшити краї пелюстки квітки бісером	Голка, нитки, ножиці, бісер, стеклярус
11.	Пришити на зворотньому боці квітки застібку, або закріпити шпильку	Шпилька або спеціальна застібка
12.	Здійснити презентацію виробу	Оформлення роботи на виставку

6. Розрахунок собівартості виробу

Собівартість виробу складається з:

1. Матеріальних витрат;
2. Оплати праці;
3. Амортизація відрахувань на обладнання та інструменти;

6.1 Матеріальні витрати

Розрахунок матеріальних витрат на виготовлення виробу наведено в таблиці 2.

№	Назва матеріалу	Вартість одиниці виміру, грн.	Витрати матеріалів	Вартість витрат, грн.
1	Тканина	Відходи	40x25 см	15 грн.
2	Нитки швейні	1,00 (25 м.)	10 м.	0,50
3	Бісер	5,00 (до 50 шт.)	10 шт.	1-10 грн.
4	Застібка спеціальна або шпилька	0,75 (10 шт.)	1 шт.	0,08-1 грн.

6.2. Оплата праці

Розрахунок оплати праці Оп проводиться на підставі, що оплата праці швачки ІІІ розряду становить 2 гривні за 1 годину. На виготовлення квітки затрачено 3 години.

$$\text{Оп} = 2,00 \times 3 = 6,00 \text{ грн.}$$

6.3. Амортизаційні відрахування на обладнання та інструменти.

Витрати на амортизацію інструментів становлять 10 % від їх вартості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Додаток

1. Прикрась свій дім / Л.П. Гура, Л.Є. Жоголь, Н.М. Ісупова та ін. - К.: Техніка, 1988, – 304 с.
2. Штучні квіти. – К.: МП «Пам'ятки України». Товариство «Знання» України, 1992. – 24с.
3. Искусство делать цветы. Е.П. Сухорукова, Л.Г. Чечулинская. – Киев, 1994.

План-конспект уроку з мультимедійним супроводом

Тема: Букет – вид композиції. Формування букетів. Основні лінії аранжування. Складання букетів із штучних квітів.

Мета:

- Ознайомити учнів з різними видами рослинних композицій.
- Вивчити форми букетів, їх основні лінії. Дати поняття про флористику.
- Навчити створювати квіткові композиції з штучних квітів.
- Розвивати естетичний смак, виховувати охайність, бережливе ставлення до навколишнього середовища.

Обладнання: ноутбук, мультимедійний проектор, інструменти та матеріали для виготовлення квітів (ножиці, клей, дрiт, накрохмалена тканина, шаблони).

Ключові слова: флористика, форма букета, композиція, геометричні форми композицій (вертикальна, серпоподібна, зигзагоподібна, овальна, кулеподібна, трикутна).

Наочність: листівки, зразки букетів, інструкційні карти по виготовленню квітів.

Міжпредметні зв'язки: ботаніка, геометрія, образотворче мистецтво.

Тип уроку: комбінований

План уроку:

- *Види рослинних композицій*
- *Історичні відомості про аранжування.*
- *Форми букетів і композицій.*

- *Групування квітів.*
- *Лінії в букеті.*
- *Практична робота.*

Хід уроку

I. Організаційний момент

II. Повідомлення теми уроку. Актуалізація опорних знань та мотивація навчальної діяльності

Кожна людина має бажання прикрасити своє помешкання. І для цього якнайкраще в наш час можуть підійти композиції з штучних квітів, які мають властивість створювати гарний настрій. Але складання букетів та композицій квітами потребує певних знань та майстерності.

III. Вивчення нового матеріалу (розповідь супроводжується слайд-шоу).

1. *Види рослинних композицій.*

Останнім часом підвищилась зацікавленість до дизайну помешкань. І, як наслідок, до флористики та фітодизайну. Сучасна флористика містить в собі і аранжування живими та штучними квітами та сухими рослинами, та складання плоских композицій (панно, колажі) з використанням квіткового матеріалу, художньо-проектівну діяльність, пов'язану з рослинами (слайд 4).

Квіти можна поєднувати між собою за законами гармонії, подібно до того, як ноти поєднуються у музичному творі. Довершеність будь-якої квіткової композиції залежить не тільки від того, які квіти беруть для її створення. Із найпростіших польових квітів можна зробити чаруючий око вінок, букет, настінне панно. Водночас найкрасивіші і найдорожчі квіти можна так невдало поєднати між собою, що вони втратять свою природну привабливість.

Флористика – досить молодий напрямок у мистецтві. Якщо спромогтися дати їй визначення флористики, то це частина прикладного мистецтва, яка займається складанням художніх композицій з рослин. Флористика має три головні напрямки: складання композицій з живих квітів, із сухою, та зі штучних рослин найбільш поширеними видами квіткових композицій є (слайд 5-6):

- Букети;
- Квіткові композиції;
- Вінки;
- Бутон'єрки;
- Панно.

Повідомлення учнів про види вінків, про український народний вінок. (слайд 7)

2. *Історичні відомості про складання букетів* (слайд 8)

Букет є однією з найпоширеніших форм квіткових композицій. У перекладі з французької мови це слово означає «красиво зібрана група квітів».

Складання букетів – стародавня наука – її історія починається ще до нашої ери, про що свідчить вінок з польових квітів, знайдений на грудях мумії Тутанхамона. В стародавньому Єгипті живі квіти, судячи з настінних розписів, використовувалися в релігійних ритуалах. Згадування про прикрашення квітами храмів зустрічаються також у будистських книгах 735р. н. е. І в Стародавній Греції, і в Середні віки люди використовували рослини і квіти для прикрашення свого помешкання. В 1633 році в Римі виходить перша книга по аранжуванню «Флора – садова культура квітів». У XVI – XVII ст. у Європі стали з'являтися перші ботанічні сади та художньо оформлені парки. У побут заможних людей надовго увійшли пишні, багатокольорові, яскраві букети у коштовних вазах. Часто під час їх оформлення

використовували штучні та сухі квіти, метелики, птахи. Поступово склався звичай дарувати квіти. В Англії, наприклад, кожна леді повинна була володіти основами аранжування.

Підбір квітів та рослин для букету в значній мірі залежать від того, які квіти використовувалися під час його складання, їх колір, форма та розміщення.

3. *Форми букетів і композицій* (слайд 9-10)

Форма – це обриси, зовнішній контур предмету. В більшості випадків розмова йде про форму, коли обрис має простий контур. Якщо ж контур складний, то використовують ті лінії, котрі доторкуються з кінцевими крапками і котрі обрамлюють контур.

Більшість букетів мають просту форму, незначну кількість квітів та їх природне розміщення. Форма залежить від виду квітів, їх будови або суцвіть,

довжини квітконіжки, їхньої кількості та призначення.

Розрізняють наступні форми букетів та композицій:

- кулеподібні;
- овальні;
- трикутні (симетричні та асиметричні);
- серпоподібні;
- вертикальні;
- зигзагоподібні.

4. *Групування квітів* (слайд 11)

Групування – об'єднання окремих елементів і форм у єдине ціле. Розміщувати квіти в букеті, композиції, корзині можна симетрично і асиметрично.

Симетричне розміщення – рівновага або дзеркальне зображення – це коли дві рівні частини

перебувають по обидва боки від центральної, осі, тобто повністю збігаються їх форма, конфігурація, величина, колір.

Асиметричне розміщення (нерівномірне) – коли композицію будують, виходячи з природного характеру росту рослин. Саме такі композиції мають найбільш вільний вигляд, дають найбільше простору для творчості, фантазії.

5. *Лінії в букеті* (слайд 12)

Лінія – це одна з головних форм. Лінії будують кордон між різними площинами, предметами, формами. Серед прямих ліній розрізняють три основні: горизонтальну, вертикальну, діагональну. Ці, такі прості лінії можуть відображувати людські почуття. Так горизонтальна лінія найбільш спокійна; вертикальна, звернута догори, до сонця, світла, надає динамічності та святковості.

Рослинний світ такий різноманітний, що серед його представників можливо знайти такі, обриси яких зможуть скласти свій лінійний малюнок композиції.

IV. Практична робота (слайд 13-14)

Складання букетів із штучних квітів.

Учні розподіляються на три групи. Кожна з них отримує завдання для короткочасного проекту по складанню композиції зі штучних квітів (букет, різдвяний вінок, український народний вінок).

V. Підведення підсумків уроку

Рекомендовано методичним об'єднанням вчителів культурологічного напрямку Фастівського ліцею-інтернату (Протокол № 4 від 23. 04. 2013 р.)

О.В. Мацібура. Штучні квіти. Дизайн-проект для учнів 6 класу. – Фастів: Фастівський ліцей-інтернат, 2013.

Набір тексту та друк виконано на обладнанні Фастівського ліцею-інтернату